

अमर्यादं त्यक्तस्वस्वप्रकृतिकं जलमुष्णमग्निः शीतित्येवमादि ॥ अंधेन तमसा बाधेनाभ्यन्तरेण च ॥ ९ ॥ मर्यादात्यागमेवाह ॥ नवातीति ॥ देवो ब्रह्मापि ब्रह्मलोकस्थ एव
दिव्येन चक्षुषा सीतां परामृष्टां रक्षसा केशेषु गृहीतां दृष्ट्वा ॥ १० ॥ श्रीमान् निस्तुलसकलैश्वर्यवान् पितामहः ॥ कृतं यदर्थमवतीर्णा देवानां तत्कार्यं कृतं सिद्धमित्य
ब्रवीत् ॥ ११ ॥ प्रहृष्टव्यथयोर्हेतुमाह ॥ दृष्ट्वेति ॥ तत्कालं नाटितैर्न्यायाहरणं दृष्ट्वा तन्मायामोहितत्वाद् व्यथिताः यदृच्छया आयासं विनैव सपरिवारस्य रावणस्य ना

प्रधर्षितायां वैदेह्यां बभूव सचराचरं ॥ जगत्सर्वममर्यादंतमसांधेन संवृतं ॥ ९ ॥ नवातिमारुतस्तत्र निप्रभो भूद्विवाकरः ॥ दृष्ट्वा सीतां परा
मृष्टां देवो दिव्येन चक्षुषा ॥ १० ॥ कृतं कार्यमिति श्रीमान् व्याजहार पितामहः ॥ प्रहृष्टा व्यथिताश्चासन् सर्वे ते परमर्षयः ॥ ११ ॥ दृष्ट्वा सी
तां परामृष्टां दंडकारण्यवासिनः ॥ रावणस्य विनाशं च प्राप्तं बुध्वा यदृच्छया ॥ १२ ॥ स तु तारामरामेति रुदंतीं लक्ष्मणेति च ॥ जगामादाय
ष्वाकाशं रावणो राक्षसेश्वरः ॥ १३ ॥ तप्ताभरणवर्णांगी पीतकौशेयवासिनी ॥ रराज राजपुत्री तु विद्युत्सौदामिनी यथा ॥ १४ ॥ उद्धूतेन
च वस्त्रेण तस्याः पीतेन रावणः ॥ अधिकं परिवभ्राज गिरिर्दीप्त इवाग्निना ॥ १५ ॥ तस्याः परमकल्याण्यास्ताघ्राणि सुरभीणि च ॥ पद्मप
त्राणि वैदेह्या अभ्यकीर्य तं रावणं ॥ १६ ॥ तस्याः कौशेयमुद्धूतमाकाशे कनकप्रभं ॥ वभौ चादित्यरागेण ताघ्रमभ्रमिव तपे ॥ १७ ॥ त
स्यास्तद्विमलं वक्रमाकाशे रावणांकगं ॥ नरराजविनारामं विनालमिव पंकजं ॥ १८ ॥

शंप्राप्तं बुध्वा दृष्ट्वा इत्यर्थः ॥ भावसंधिरत्र ॥ १२ ॥ १३ ॥
तप्ताभरणवर्णांगी तप्तकांचनाभरणसदृशवर्णयुक्तांगी ॥ सौदामिनी विद्युदिति ॥ सुदाम्नो बहुरत्नादिमत्वात्तद्भवा विद्युदतिप्रकाशमाना भवति तद्वत्सीतेत्यर्थः ॥ १४ ॥ अग्नि
नादीप्तो गिरिरिवेत्यनेनासन्नभस्मता सूचिता ॥ असंगाया अपि चिच्छक्तेस्तस्यारावणविनाशसान्निध्यद्योतनाय कविः रावणेन तस्या आसत्तिं वर्णयति ॥ १५ ॥ पद्म
पत्राणि रावणमभ्यकीर्य तं रावणांगे पतितान्यभूवन्नित्यर्थः ॥ १६ ॥ आतपे इत्यनेन ईषत्तप इत्यर्थकेन संध्याकालं लक्षयति ॥ तत्र कले आदित्यरागेण तत्किरणेन युक्त
मभ्रमिव तत्करं युतं वासो बभौ ॥ १७ ॥ विनालमिव पंकजं शोकशुष्कत्वात् ॥ १८ ॥